

Magyar Agrár-és Élettudományi Egyetem

Etikai Kódex

Hatályos: 2021. augusztus 19-től

Tartalom

Az Etikai Kódex célja és hatálya	3
1.§	3
Általános irányelvek	4
2.§	4
Az Egyetem polgárainak általános magatartási szabályai	4
3.§	4
Az Egyetem vezető tisztséget betöltő polgárai	7
4.§	7
Az Egyetem és szervezeti egységei döntéshozó testületeinek, bizottságainak tagjai	8
5.§	8
Az Egyetemet és szervezeti egységeit képviselő egyetemi polgárok	9
6.§	9
Az Egyetemen tanuló egyetemi polgárokra vonatkozó etikai normák, jogok és kötelességek	9
7.§	9
Oktatási és kutatási tevékenységet folytató személyekre vonatkozó etikai normák, jogok és kötelességek	11
8.§	11
Az Etikai Bizottság	13
9.§	13
Etikai eljárás, szankciók, jogorvoslat	14
10. §	14
Az etikai normasértés következményei és szankciói	15
11. §	15
Jogorvoslatok	15
12. §	15
Záró rendelkezések	16
13. §	16

Az Etikai Kódex célja és hatálya

1.§

- (1) A Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (továbbiakban: Egyetem) Etikai Kódexe (továbbiakban: Kódex) emberi és szakmai magatartási normák gyűjteménye, az Egyetem önként vállalt értékrendje.
- (2) A Kódex hatálya kiterjed az Egyetem alkalmazottaira és hallgatóira, az Egyetem hatókörében működő testületek és bizottságok nem egyetemi alkalmazott tagjaira, önkéntes szerződéssel az Egyetemen tevékenységet végző személyekre, mindenkire, akik kitüntető címük, tevékenységük alapján az egyetemmel közvetlen kapcsolatot tartanak fenn, az egyetem nevéhez kötődően járnak el, az Egyetemen bármilyen módon tanulmányokat folytatnak (továbbiakban együttesen: egyetemi polgárok).
- (3) Az etikus magatartás az olyan viselkedés, véleménynyilvánítás, hozzáállás, amely
 - a) segíti az Egyetemen folyó tevékenységek, kiemelten a felsőoktatási, kutatási tevékenység erkölcsi tisztaságát,
 - b) erősíti az Egyetem jó hírnevét,
 - c) növeli a partnerek, ügyfelek bizalmát az Egyetem iránt.
- (4) Az etikai normák elfogadásának és betartásának célja az Egyetem működése során kialakult szervezeti értékrend és a munkakultúra megőrzése, az egyetemi polgárok belső egységet tükröző magatartásának támogatása, a kialakult kedvező kép, az összetartozás, az egymás iránti felelősség, a biztonságérzet erősítése. Célja továbbá az Egyetemen belül és az Egyetem képviselőiben a partnerek iránt megjelenő bizalom, megbízhatóság, hitelesség, tisztesség, tárgyilagosság és pártatlanság megteremtése. Az etikai normáknak ki kell terjedniük
 - a) a jogtisztelő magatartásra;
 - b) a szerződésben vállalt kötelezettségek betartására;
 - c) az emberi méltóság és a személyiségi jogok tiszteletben tartására, a diszkrimináció, a zaklatás tiltására, a pártatlanság követelményére;
 - d) az érdekképviselőhez és a véleménynyilvánításhoz való jog biztosítására;
 - e) a magas szakmai színvonal és megbízhatóság biztosítására;
 - f) az elszámoltathatóságra és a méltányosságra;
 - g) az átlátható, korrekt és szakszerű ügyviteli eljárásokra, pontos nyilvántartásokra;
 - h) a minősített adatok, bizalmas információk védelmére, a szakmai titoktartásra;
 - i) a szakszerű és tisztességes kommunikációra;
 - j) az összeférhetlenségre vonatkozó szabályok betartására;
 - k) az egyetemi vagyontárgyak rendeltetésszerű használatáért való felelősségre.
- (5) A Kódex az önként vállalt kötelezettségek mellett jogokat is jelent az Egyetem polgárai számára. A Kódex lehetőséget nyújt arra, hogy az Egyetem polgárai tevékenységüket erkölcsi értelemben is számon kérhetően végezzék, és az erkölcsileg méltatlan feladatokat, követelményeket hátrányos következmények nélkül visszautasíthassák, azok ellen felléphessenek, erkölcsi konfliktus esetén állásfoglalásért az Egyetem Etikai Bizottságához fordulhassanak.
- (6) Az Egyetem polgárainak a Kódexben megfogalmazott normákat és elvárásokat meg kell ismerniük, el kell fogadniuk, azokat magatartásukban érvényesíteniük kell.
- (7) A Kódexben megfogalmazott követelmények eligazítást adnak az Egyetem polgárainak, ha a szokások, rutinok, szabályok, eljárások bizonytalansága, hiánya vagy a

jogszabályok, szabályzatok hatókörének tisztázatlansága miatt nem egyértelmű a követendő magatartás a tevékenység, döntéshozatal során.

- (8) Etikus az egyetemi polgár magatartása, ha a Kódexben megfogalmazott elvárásokkal összhangban áll.
- (9) Etikai vétséget, normaszegést követ el az egyetemi polgár, ha a Kódexben megfogalmazott elvárásokat nem tartja be, szándékosan vagy gondatlanságból megszegi azokat.
- (10) A Szenátus Etikai Bizottságot hoz létre és működtet az etikai vonatkozású ügyek egyeztetésének, rendezésének fórumaként, az etikus magatartást érintő vitás kérdések tisztázására.

Általános irányelvek

2.§

- (1) A Kódex az Egyetem polgárai által általánosan elfogadott társadalmi értékrend alapján megfogalmazza azokat az etikai szabályokat, magatartási normákat, amelyek betartása az Egyetem Küldetésnyilatkozatában megfogalmazott céljainak eléréséhez elengedhetetlenül szükséges.
- (2) A Küldetésnyilatkozatban megfogalmazottakkal összhangban olyan etikai normák meghatározásával kell segíteni az egyetemi polgárok mindennapi tevékenységét, amelyek alkalmazása hozzájárul a társadalom jobbá tételéhez.
- (3) A jogszabályok, valamint az Egyetem belső szabályzataiban foglalt előírások betartása az Egyetem polgárainak erkölcsi kötelessége is.
- (4) Az Etikai Bizottság a szabály és törvénysértések etikai vonzataival, következményeivel szükségszerűen foglalkozik.
- (5) Egyes egyetemi polgárok szakmai feladataikból következően, szakmai szervezetekben betöltött tisztségeik, tagságuk okán be kell tartaniuk az érintett szakterületre vonatkozó szakmai etikai kódexek előírásait is.

Az Egyetem polgárainak általános magatartási szabályai

3.§

- (1) Az Egyetem polgára tevékenysége során tanúsított magatartásával segíti az Egyetem célkitűzéseinek, vállalt feladatainak megvalósítását, törekszik arra, hogy döntéseiben, magatartásában érvényesüljenek az Etikai Kódexben tükröződő etikai elvek.
- (2) Az Egyetem polgára felelősséget visel az Egyetem vagyontárgyainak rendeltetésszerű használatáért és megóvásáért, a felelőssége alá tartozó közpénzek és vagyon törvényes, célszerű és eredményes, kizárólagosan egyetemi célok érdekében való felhasználásáért.
- (3) Az egyetemi polgár erkölcsi kötelessége mások emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartani és joga van saját emberi méltósága és személyi jogai tiszteletben tartását másoktól elvárni egyben kötelessége másokkal szemben ugyanezt gyakorolni. Az egyetemi polgár viselkedését azt feltételezve alakítja, hogy mások magatartását is az

etikai felelősség vezérli, személyi jogait úgy gyakorolja, hogy ezzel mások hasonló jogait ne sértse. Az Egyetem elutasítja a hátrányos megkülönböztetés minden formáját.

- (4) Az egyetemi polgár nem vállalhat olyan beosztást, funkciót, amely összeegyeztethetetlen egyetemi tevékenységével, beosztásával, feladatai ellátásával. Nem élhet vissza egyetemi jogviszonyával, beosztásával, a hatáskörében lévő közpénzekkel, vagyonnal és szolgáltatásokkal, azokkal az információkkal, amelyek tudomására jutottak munkája során, nem használja fel azokat saját vagy mások érdekei előmozdítására még egyetemi jogviszonyának megszűnése után sem.
- (5) Az egyetemi polgár köteles haladéktalanul jelenteni, ha feladata és magánérdeke között összeférhetetlenséget vélelmez, illetve ha jogviszonyának fennállása alatt összeférhetetlen helyzetbe kerül és ez esetben köteles eleget tenni az annak kiküszöbölésére szolgáló intézkedéseknek.
- (6) Az Egyetem polgára köteles feladatait szakszerűen, a jogszabályoknak, szabályzatoknak és a szakma szabályainak megfelelően teljesíteni. Ennek érdekében törekednie kell, hogy folyamatosan fejlessze feladatainak ellátásához szükséges tudását és felkészültségét.
- (7) Az Egyetem polgára nem buzdítja, ösztönzi beosztottjait, kollégáit, hallgatótársait a szabályzatok, jogszabályi előírások, utasítások megszegésére, figyelmen kívül hagyására.
- (8) Az Egyetem polgárától elvárható, ismerje el, ha hibázott és vállalja tetteiért a felelősséget.
- (9) Az egyetem polgára az egyetem más polgárait, partnereit, ügyfeleit és a nyilvánosságot nem vezetheti félre, nem tévesztheti meg szándékosan. Nem keresheti azokat a lehetőségeket, amelyek alkalmasak az Egyetem politikájának, döntéseinek vagy tevékenységének megghiúsítására, befolyásolására azáltal, hogy illetéktelenül, helytelenül vagy idő előtt olyan információkat fed fel, amelyekhez feladatainak ellátása során jutott.
- (10) Az egyetem polgárai:
 - a) a rájuk bízott feladatokat legjobb képességeik szerint és a körülmények által lehetővé tett gondos, becsületes munkával végzik el;
 - b) az Egyetem vezetői, testületei által adott (eseti vagy tartós) megbízást a legjobb tudásuk szerint teljesítik, azt nyomós, és igazolt indok nélkül nem adják vissza. A többletteljesítménnyel arányos díjazást, juttatást, erkölcsi elismerést kérhetik.
 - c) döntéseikben törekednek a tárgyilagosságra, kerülnek az előnyös vagy hátrányos elbírálást, megkülönböztetést;
 - d) utasítsák el, lépjenek fel az erőszakos és sértő megnyilvánulások minden formájával szemben;
 - e) jogkövető magatartást tanúsítanak, jelentik, ha szabálysértést, törvénysértést észlelnek;
 - f) más egyetemi polgárokkal kölcsönös tiszteleten és bizalmon alapuló segítő, jó viszonyt alakítanak ki; támogatják és segítik egymást egyetemi feladataik elvégzésében, figyelembe véve egymás személyes jogait, az Egyetem és egymás érdekeit;
 - g) kölcsönösen tiszteletben tartják egymás munka- és tanulási idejét, órarendi beosztását, indokolatlanul nem hátráltatják, tartják fel egymást feladataik ellátásában, ügyeiket félfogadási időben végzik;

- h) bármilyen előny szerzése érdekében nem ajánlanak fel, nem kérnek, nem fogadnak el, nem kényszerítnek ki anyagi vagy egyéb juttatást, szolgáltatást;
- i) a másik iránti tisztelettel nyilvánítják ki véleményüket és a saját tevékenységükre vonatkozó véleménynyilvánítást nyitottsággal fogadják, mind külső, mind belső fórumokon törekednek toleráns, nyílt, becsületes együttműködésre;
- j) fellépnek az Egyetemen előforduló visszaágásokkal szemben, azok megszüntetésére saját illetőségi körben lépéseket tesznek, még akkor is, ha ezzel személyes konfliktust vállalnak fel;
- k) etikai konfliktus esetén türelmes párbeszédben törekszenek a konfliktus feloldására, az egymás közötti békés megoldásra, ha ez nem lehetséges, akkor az Etikai Bizottsághoz és végső soron a személyiségi jogok szem előtt tartásával az Egyetem nyilvánosságához fordulnak;
- l) törekszenek a hallgatók szakmai és emberi fejlődéséhez szükséges tanulási feltételek biztosítására, fellépnek az oktatási-tanulási környezetet megzavaró viselkedéssel, jelenségekkel szemben;
- m) az Egyetemen belüli vagy kívüli nyilvános megnyilatkozásaikban hitelesen képviselik az Egyetemet és szervezeti egységeit, fellépnek az Egyetemet alaptalanul bántó, támadó megnyilvánulásokkal szemben;
- n) törekednek az intézmény jó hírvének, tekintélyének megóvására, és tartózkodnak minden olyan megnyilvánulástól, amely sérti az Egyetem érdekeit, más felsőoktatási intézménynél is képviselik Egyetemünk méltányolható érdekeit;
- o) az Egyetemet érintő ügyekben csak saját hatáskörükben, felelősségteljes módon, tárgyyszerűen, az intézmény érdekeit figyelembe véve képviselik véleményüket;
- p) lojalitást és szolidaritást tanúsítanak az Egyetem más polgárai, testületei és szervezetei iránt az etikailag is kívánatos közösségi identitás erősítése érdekében;
- q) törekednek tevékenységükhöz kapcsolódó közérdekű kérdésekben a minél szélesebb körű belső nyilvánosságra, és igénylik a megfelelő tájékoztatást az őket is érintő kérdésekről és döntésekről;
- r) az Egyetemre és annak polgáira vonatkozó adatokat a jogszabályi és a belső előírások szerint kezelik, a feljegyzéseket, adatbázisokat biztonságosan őrzik, a nem nyilvános, nem köztudott információkat hivatali titokként őrzik, a szellemi tulajdon védelmére vonatkozó szabályokat betartják;
- s) jogosultak az Egyetem vezetőit, intézményeit, kollektív vagy egyedi intézkedéseit, gyakorlatát érintő tárgyilagos kritika megfogalmazására; e joguk gyakorlása miatt velük szemben megtorlást, fenyegetést alkalmazni etikai vétség;
- t) ha közösségi kultúrájuk eltér a Magyarországon általánosan elfogadottól, megszokottól, az egyetemi közösségbe való beilleszkedéshez szükséges mértékig saját kultúrájuk megőrzése mellett alkalmazkodnak az Egyetemen általánosan elfogadott viselkedési normákhoz és törekszenek szokásaink, hagyományaink megismerésére;
- u) az intézményen belül pártpolitikai tevékenységet és pártpolitikai agitációt nem végeznek, politikai tartalmú propagandát nem folytatnak, propagandaanyagot

nem terjesztenek, a tanórákon tartózkodnak a tananyagtól független pártpolitikai megnyilatkozásoktól;

- v) politikai szerepvállalás esetén ügyelnek arra, hogy
 - va) politikai aktivitásukat időben és térben határozottan elkülönítsék oktatói és kutatói tevékenységüktől,
 - vb) ne keltsenek olyan képzetet, hogy az Egyetem elkötelezett valamely párt vagy politikai irányzat mellett,
 - vc) ne csatlakozzanak olyan csoporthoz, irányzathoz, mozgalomhoz, amelynek célja, tevékenysége ellentétes az Egyetem küldetésnyilatkozatával, céljaival és érdekeivel,
 - vd) ne használják egyetemi beosztásukat, rangjukat politikai megnyilvánulásaik során,
 - ve) ne használják az egyetemi infrastruktúrát bármilyen politikai célra;
 - w) egyetemi jogviszonyukhoz fűződő tevékenységeik során tanúsítsanak vallási és világnézeti kérdésekben semleges és toleráns magatartást;
 - x) tartózkodnak a zaklatás minden formájától.
- (11) Az Egyetem polgárai a feladataik ellátására kijelölt helyen megfelelő öltözékben, ápoltan jelenjenek meg. Munkavégzésük során a munkahelyi feladataik ellátásához illő, egyes tevékenységekhez a munkavédelmi szabályzatban meghatározott követelményeknek megfelelő öltözetet viseljenek. Mindkét nem képviselői kerüljék a nem felsőoktatási, kutatási környezethez illő kihívó, mások erkölcsi érzékét sértő öltözetet.

Az Egyetem vezető tisztséget betöltő polgárai

4.§

- (1) Etikus magatartás az Egyetem polgáraitól, közösségeitől akkor várható el, ha az Egyetem és szervezeti egységeinek vezetői, a választott testületek tagjai, az intézmény képviseletére jogosult munkatársak az etikus viselkedést támogató feltételek létrehozására és fenntartására törekszenek, és ők maguk is etikus magatartást tanúsítanak.
- (2) Az Egyetem vezető tisztséget betöltő polgára
- a) az általa irányított intézményt, szervezetet, szervezeti egységet, testületet, bizottságot, hallgatói kört, vagy beosztottjai tevékenységét az Egyetem iránti elkötelezettséggel szakmai, jogi, gazdasági, erkölcsi felelősséggel vezeti, betartja a rá vonatkozó etikai normákat és jogszabályi kötelezettségeket, magatartása példamutató munkatársai számára;
 - b) törekszik arra, hogy döntései megalapozottak, jól előkészítettek legyenek, a vezetése alatt álló közösségben támogató, konstruktív légkör alakuljon ki;
 - c) lehetőség szerint az általa irányított közösséget érintő fontos döntésekhez kikéri munkatársai véleményét, javaslatait, meghallgatja ötleteiket, bátorítja őket arra, hogy bekapcsolódjanak a döntéshozatali folyamatba;
 - d) beosztottjait tájékoztatja a hatályos szabályzatok változásairól, folyamatosan felhívja figyelmüket ezek betartásának fontosságára;

- e) figyel munkatársai - Egyetemhez fűződő jogviszonyukhoz kapcsolódó - szakmai, emberi problémáira, a feladataikkal összefüggő észrevételeik meghallgatására nyitott, türelmes;
- f) tartózkodik a pszicho terrortól (mobbingtől). Ha érzékeli szervezetén belül a mobbingot - az olyan konfliktus jeleit, melynek során az egyetemi polgár folyamatos, szervezett, rosszindulatú támadásoknak, zaklatásoknak, molesztálásoknak van kitéve valamely csoportosulás által - törekszik annak megakadályozására;
- g) olyan feladatokkal bízza meg beosztottjait, amelyek teljesítése a beosztott felkészültsége, pozíciója és aktuális feladatai alapján joggal elvárható;
- h) időben értesíti munkatársait a megbeszélések, ülések időpontjáról és tartamáról, az időbeli pontosságot megköveteli beosztottaitól és önmagától is;
- i) elismeri a jól végzett munkát, amennyiben beosztottai munkájával elégedetlen, megalapozott információkkal alátámasztva közli velük;
- j) törekszik a munkatársai szakmai előmenetelét és fejlődését szolgáló feltételek, munkakörülmények kialakítására, a munkavégzéshez szükséges megfelelő személyi feltételek és szakmai utánpótlás biztosítására, biztosítja beosztottjai számára a teljes esélyegyenlőséget, nyilvánosságot;
- k) munkatársainak döntéshozói testületbe történő ajánlásakor meggyőződik arról, hogy munkaköri feladatainak ellátása mellett, szakértelme és képzettsége alapján megfelelően tudja-e képviselni az őt delegáló közösség érdekeit;
- l) törekszik a szervezeti egységében felmerülő viták belső megoldására;
- m) döntéshozói pozícióját nem használja fel jogtalan előnyszerzésre, politikai, világnézeti befolyásolásra, az alá-fölérendeltség kihasználására a munkaviszonnyal nem közvetlenül összefüggő helyzetekben;
- n) a szervezeti egységében született írásműveken, szellemi termékeken alkotóként csak az alkotási folyamatban résztvevők neve szerepeljen;
- o) saját szakmai rangjával, beosztásával beosztottjainak értékelését nem befolyásolja;
- p) vezetőbeosztását előnyszerzésre nem használja fel.

Az Egyetem és szervezeti egységei döntéshozó testületeinek, bizottságainak tagjai

5.§

- (1) Az Egyetem és szervezeti egységei döntéshozó testületeinek, bizottságainak tagjai jelölésük, tisztségük elfogadásakor felelősséget vállalnak arra, hogy testületi, bizottsági munkájuk során, az Egyetem érdekeinek szem előtt tartásával képviselik a rájuk bízott ügyeket, személyeket, szervezeteket, közösségeket.
- (2) A testületek, bizottságok tagjai
 - a) kötelesek az üléseken felkészülten és aktívan részt venni. Ha ennek feltételei objektív vagy szubjektív okok miatt nem adóttak, adják vissza megbízásukat, mondjanak le tisztségükről;

- b) kötelesek az üléseken a tényeket objektíven mérlegelve, az összegyűlt érdekeket figyelembe véve szavazni, az általuk képviselt közösség véleményét és érdekeit tükröző álláspontnak hangot adni;
- c) nem sérthetik meg a titkos szavazás titkosságát.

Az Egyetemet és szervezeti egységeit képviselő egyetemi polgárok

6.§

- (1) Az Egyetem polgárai tevékenységük, feladataik ellátása során az Egyetem más polgáraival és az Egyetemmél jogviszonyban nem lévő külső partnerekkel ügyintézői, ügykezelői kapcsolatba kerülnek. Ezekben az esetekben az Egyetem polgárai legyenek tudatában annak, hogy az Egyetemet, illetve annak adott szervezeti egységét képviselik. Állásfoglalásaik, döntéseik, a nyújtott szolgáltatás, az adott tájékoztatás, az ügyintézés módja, szabályossága, szakszerűsége az Egyetemet, illetve az adott szervezeti egységet minősíti.
- (2) Az Egyetemet és szervezeti egységeit képviselő, ügyintéző munkatársak
 - a) magatartása őszinte, tisztességes és becsületes, eljárásuk elfogulatlan és pártatlan;
 - b) felelősek az ügyintézés során hozott döntéseik, eljárásaik következményeiért;
 - c) nem részrehajlók és nem alkalmaznak előnyös vagy hátrányos megkülönböztetést;
 - d) nem kérhetnek, és nem fogadnak el – sem közvetve, sem közvetlenül – olyan ajándékot, juttatást vagy egyéb előnyt, amely alkalmas arra, hogy befolyásolja ítélőképességüket, feladataik tisztességes ellátását vagy döntéseit;
 - e) feladataikat a jogszabályoknak és az irányító testületek döntéseinek megfelelően, szakszerűen, pártatlanul, igazságosan, a kulturált ügyintézés szabályai szerint látják el;
 - f) tiszteletben tartják az ügyintézés által érintett egyetemi polgárok és más ügyfelek idejét, munkáját;
 - g) előre megadott időpontokban, félfogadási időben hatékonyan, konstruktívan, gyors ügyintézással segítik a hozzájuk forduló egyetemi polgárokat, ügyfeleket;
 - h) ha a felmerült problémák megoldásában segíteni nem tudnak, a hozzájuk fordulókat tájékoztatják, hogy az adott kérdésben mely szervezet vagy személy illetékes.

Az Egyetemen tanuló egyetemi polgárokra vonatkozó etikai normák, jogok és köteleességek

7.§

- (1) Az Egyetemen tanulmányokat folytató egyetemi polgárnak (továbbiakban hallgató) joga van
 - a) emberi méltósága, személyiségi jogainak tiszteletben tartására, és kötelessége másokkal szemben ugyanezt gyakorolni;

- b) elvárni a becsületes és tisztességes tanulási környezet, szakmai tevékenység feltételeinek biztosítását az Egyetemtől, illetve az Egyetem más polgáraitól;
 - c) az Egyetem támogatását kérni etikai konfliktusok esetében, ha magatartása összhangban van az Etikai Kódexszel;
 - d) erkölcsi sérelem esetén állásfoglalásért fordulni az Etikai Bizottsághoz.
- (2) Etikai normát sért a hallgató, ha
- a) írásbeli vagy szóbeli számonkéréskor, beadásra kerülő feladatai elkészítésekor olyan eszközöket használ vagy kísérel meg felhasználni, amelyeknek igénybevételére oktatója felhatalmazást nem ad;
 - b) valamely számonkérésre kapott értékelést bármilyen módon megváltoztatja;
 - c) más munkájából eredményeket az eredmények előállításában való személyes részvétel nélkül állít elő;
 - d) saját, vagy más munkájának eredményeit megváltoztatja;
 - e) ha előmenetelét, értékelését, jegyét bármely módon – akár az oktató irányába kifejtett magatartásával - befolyásolja, vagy befolyásolására tesz kísérletet.
- (3) Etikai vétséget követ el a hallgató, ha az Egyetemen tanultakat rosszhiszeműen használja fel.
- (4) Munkája eredményeként csak saját kutatási eredményeit közli, az idegen forrásokat az elvárásoknak megfelelő formában és annak szabályai szerint megjelöli, az idézetek, források helyét pontosan megadja. A munkájához felhasznált forrásként meg kell jelölnie, ha más személy
- a) írott vagy szóbeli közleményét vagy annak részleteit szó szerint idézi, vagy szabadon összefoglalva átveszi;
 - b) elgondolásait, véleményét, elméletét, modelljét felhasználja;
 - c) által megállapított tény, adatot, illusztrációt munkájához felhasznál.
- (5) Ezek elmulasztása esetén plágiumot követ el, és a becsületes, tisztességes szakmai tevékenységre vonatkozó normákat megszegi.
- (6) Ha plágium elkövetése tudomására jut, kezdeményeznie kell az etikai eljárás megindítását.
- (7) A tisztességes szakmai tevékenységre vonatkozó normát szegi meg,
- a) ha megváltoztatja, megsemmisíti vagy visszatartja mások tanulmányi és szakmai előmenetelét szolgáló munkáját;
 - b) ha akadályozza, mások számára megnehezíti, lehetetlenné teszi, hogy társai szakmai előmenetelük érdekében információhoz jussanak, társainak tanulmányi vagy szakmai ügyekben félrevezető információt ad;
 - c) ha gátolja társait a tudományos, szakmai fejlődésben.
- (8) A tanulmányokat folytató egyetemi polgár törekszik tisztességes eszközökkel segíteni társai munkáját, szakmai előmenetelét.
- (9) A hallgató köteles a személyére vonatkozó adatszolgáltatásnál a valóságnak megfelelő adatokat közölni.
- (10) A hallgató köteles más egyetemi polgárokra vonatkozó vélemény-nyilvánításakor tisztességes, megfontolt, elfogulatlan válaszokat adni.

Oktatási és kutatási tevékenységet folytató személyekre vonatkozó etikai normák, jogok és köteleességek
8.§

- (1) Az Egyetem oktatási és kutatási tevékenységet folytató polgára elvárhatja
 - a) hogy bízzanak becsületességében, etikus magatartásra való törekvésében, és kötelessége másokkal szemben ugyanezt gyakorolni;
 - b) hogy etikai konfliktusok esetében az Egyetem támogatóan mellé álljon, amennyiben magatartása összhangban van az Egyetem Etikai Kódexében foglaltakkal;
 - c) a becsületes, tisztességes szakmai tevékenységhez szükséges feltételek biztosítását;
 - d) hogy munkahelye lehetővé tegye és anyagilag támogassa számára a rendszeres önképzés, továbbképzés lehetőségét.
- (2) Az Egyetem oktatási és kutatási tevékenységet folytató polgára
 - a) tartózkodik attól, hogy az Egyetemen tanulmányait folytató polgár tevékenységét, eredményeit bántó módon, megalázóan értékelje;
 - b) nyitottan fogadja a szakmai vagy más kérdésekkel hozzá forduló Egyetemen tanulmányait folytató polgárt;
 - c) utasítást kizárólag a tanulmányi vagy azzal összefüggő egyetemi ügyekkel kapcsolatban ad az Egyetemen tanulmányait folytató polgárnak;
 - d) vele rokoni, baráti vagy ellenséges viszonyban lévő Egyetemen tanulmányait folytató polgárt nem vizsgálta, vagy kéri a számonkérés bizottság előtti lefolytatását;
 - e) nem oktatja saját szervezeti egysége tárgyainak hallgatóit külön pénzért vagy más juttatásért;
 - f) nem tesz nyilvánosan tiszteletlen, elmarasztaló megjegyzéseket az Egyetemre, annak szervezeti egységeire, az egyetemi polgárokra, különösen tartózkodik ettől hallgatói nyilvánosság előtt;
 - g) elvállalt munkáival, megbízásaival az Egyetem érdekeit nem sérti, kerüli az összeférhetetlenséget eredményező helyzeteket;
 - h) az Egyetem érdekeit érintő külső megbízásairól tájékoztatja munkahelyi felettesét;
 - i) szakmai tisztességgel képviseli a tudományos igazságokat és ragaszkodik a tudományos módszerekkel kapott adatokhoz, tényekhez, az azokból levont következtetésekhez;
 - j) tájékoztatja felettes vezetőit, majd belső és külső nyilvánosság elé tárja, felhívja a hatóságok figyelmét azokra a jelenségekre, amelyeket a saját szakterületének szakértőjeként bizonyítottan társadalomra, környezetre veszélyesnek, károsnak ítél;
 - k) lehetőség szerint segíti munkatársai szakmai fejlődését;
 - l) a kollégái munkájához kapcsolódó észrevételeit megbeszéli velük, a saját tevékenységére vonatkozó észrevételeket meghallgatja, az indokolt kritikát elfogadja;
 - m) nem fogad el etikátlan segítséget szakmai előrelépése során;

- n) ha eredményeivel nyilvánosság elé áll, akkor diszciplinájának elfogadott publikációs szokásai és szabályai szerint jár el, egyértelműen világossá téve, hogy a vizsgált kérdések megválaszolásához mennyi a saját és mennyi más kutatók hozzájárulása, más kutatási eredményeit sajátjaként nem tünteti fel, saját eredményei eredetiségének igazolására kutatásainak részeredményeit megfelelő módon megőrzi;
 - o) a 7. § (4), (5) és (6) bekezdését magára nézve is kötelezően betartja;
 - p) azoknak a munkatársaknak, akiknek munkája szükséges volt a publikáció létrejöttéhez a szerző a publikációban köszönetnyilvánítással tartozik;
 - q) nem él vissza oktatói státuszával, a hallgatókkal történő kapcsolattartás során erkölcsileg/etikailag el nem fogadható magatartást nem tanúsít, a hallgatóhoz fizikailag nem közeledik;
 - r) a hallgató előmenetele, értékelése, jegyének meghatározása során nem kér és nem fogad el a hallgatótól erkölcsileg/etikailag kifogásolható tettet, magatartást, a hallgató által kezdeményezett befolyásolásra irányuló kísérletet az Etikai Bizottság felé bejelenti;
 - s) a hallgatók zaklatásától, illetve a zaklatás gyanújától is kifejezetten tartózkodik;
 - t) nem él vissza az oktató-hallgató, vezető-beosztott kapcsolatból adódó domináns helyzetével.
- (3) Az Egyetem oktatási és kutatási tevékenységet folytató polgárának joga és kötelessége
- a) a rábízott hallgatók, tanulók erkölcsi és emberi nevelése, a példamutatás, szükség esetén az emberi, nevelői segítség nyújtása;
 - b) az általa művelt diszciplína fejlődésének, az ismeretek befogadási és átadási sajátosságainak, módszereinek figyelemmel kísérése, elsajátítása;
 - c) olyan munkakört, feladatot elvállalni, amelyre szakmailag felkészült, amelyhez szakképzettsége, megfelelő tapasztalata van, és a rendelkezésre álló idő alatt el tudja látni, meg tudja oldani;
 - d) szakmai munkáját jól tervezetten elvégezni, a rábízott szakmai, egyetemi közéleti feladatokról - azok teljesíthetőségét figyelembe véve - időben értesülni;
 - e) a bizottsági ülések, megbeszélések időpontjáról és időtartamáról időben, a felkészülés lehetőségét biztosítva értesülni;
 - f) erkölcsi sérelem esetén, állásfoglalásért az Egyetem Etikai Bizottságához fordulni;
 - g) a rábízott képzési feladatokat a legjobb képességei szerint elvégezni és elkövetni minden tőle telhetőt, azért hogy a hallgatói a leghatékonyabban sajátíthassák el a tantárgy körébe tartozó korszerű ismereteket;
- (4) Az oktatási tevékenységet folytató egyetemi polgár
- a) az óráit a megadott helyen és időpontban, késés nélkül tartja meg, az esetleges változásokról a hallgatókat megfelelő módon és időben tájékoztatja;
 - b) a hallgatói számára feldolgozható ismereteket ad elő, szakterülete korszerű ismereteit beépíti előadásaiba, gyakorlataiba, biztosítja hozzá az ismereteket összefoglaló írásos anyagot;
 - c) hallgatóit világosan tájékoztatja szakmai, oktatói elvárásairól, a számonkérés követelményeiről, megtesz minden tőle elvárhatót a hallgatók számonkérésre történő felkészítésére;

- d) számonkéréskor a hallgató által elvégzendő feladatokat úgy határozza meg, hogy a képzés szintjével és a leadott tananyaggal összhangban megfogalmazott reális, teljesíthető követelményeket támasszon;
- e) kerüli a négy szemközti vizsgáztatást, ügyel arra, hogy a becsületes hallgatók ne szenvedjenek hátrányt, ha valamely társuk csalást követ el;
- f) törekszik arra, hogy kiküszöbölje az olyan körülményeket, melyek a feladatok kidolgozása, benyújtása során a csalást lehetővé teszik;
- g) nyilvános és egységes szempontok szerint, elfogulatlanul értékeli a hallgatók munkáját;
- h) számonkérést követően, ha a hallgató kéri, egyértelműen a vizsgázó tudomására hozza az értékelése indokait és az elvárt helyes választ;
- i) a hallgató érdemjegyét az előírt határidőn belül a tanulmányi rendszerben rögzíti, érdemjegyét annak hozzájárulása nélkül nyilvánosan nem közli;
- j) elkövet mindent annak érdekében, hogy a számonkérések nem nyilvános kérdései, feladatai a számonkérés időpontja előtt az érintettek számára ne legyenek megismerhetők;
- k) a szakmai konzultáció, egyeztetés, megbeszélés elsődleges helyszíne az Egyetem valamely Campusa, ettől eltérni csak indokolt esetben az oktató és hallgató közös megegyezése alapján lehet. Az oktató Campuson kívüli konzultációra, egyeztetésre, megbeszélésre nem presszionálhatja a hallgatót.

Az Etikai Bizottság

9.§

- (1) A Szent István Egyetem az Etikai Kódex elfogadásával arra törekszik, hogy az Egyetem etikai normáinak érvényesítésével is segítse fenntartani az Egyetem szakmai és intézményi integritását. Az Egyetem e törekvését az Etikai Bizottság (továbbiakban: Bizottság) útján gyakorolja, amely felkérésre, bejelentésre vagy saját kezdeményezésre az etikai szempontból megítélhető vitás helyzetekben állást foglal, és ezzel segíti a konfliktusok feloldását.
- (2) A Bizottság elsődleges célja, hogy a rendelkezésére álló eszközökkel a Kódexben rögzítetteket és az egyetemi élet gyakorlatát összhangba hozza.
- (3) A Bizottság feladata az etikailag kifogásolható magatartás kivizsgálása, javaslatok, ajánlások megfogalmazása, vitás kérdésekben egyeztetések lefolytatása. Amennyiben az etikai ügyek vizsgálata során minősített szabály- vagy jogsértés gyanúja merül fel a Bizottság a vizsgálatot felfüggeszti és az ügyet további intézkedésre átadja a rektornak.
- (4) Annak érdekében, hogy a Kódexben rögzített etikai normák az Egyetem életében érvényesüljenek, mindenki, akire a Kódex vonatkozik, köteles együttműködni a Bizottsággal. Az együttműködés megtagadása etikai vétség.
- (5) Az EB konkrét etikai ügy vizsgálata során 5 főből álló testületként jár el, melyet az összeférhetetlenségre figyelemmel az elnök állít össze. Az EB tagjainak megválasztására a MATE mindenkor hatályos Szervezeti és Működési Rendje az irányadó.
- (6) A Bizottság állandó meghívottja az egyetem jogtanácsosa.

- (7) A Szenátus döntését követően a rektor megbízza a Bizottság tagjait és összehívja a Bizottság plenáris ülését. A plenáris ülésen minden a szenátus által megválasztott tag szavazati joggal vesz részt. A rangidős tag elnöklésével a plenáris ülés a rektor által javasolt tagok közül megválasztja a Bizottság elnökét. A Bizottság elnöke megválasztását követően javaslatot tesz a Bizottság ülésrendjére.
- (8) Az Etikai Bizottság működéséről, az etikai eljárások lefolytatásának menetéről az Etikai Bizottság plenáris ülésen elfogadott ügyrendje rendelkezik.
- (9) A Bizottság akkor határozatképes, ha az ülésre az adott ügyhöz meghívott tagok kétharmada jelen van. Ha a kétharmados többség nem biztosított. A Bizottság tagjai kötelesek távolmaradásukat előre jelezni, hogy a bizottság elnöke gondoskodni tudjon más tagok behívásáról.
- (10) A Bizottság ülésére az elnök jogosult külső vagy belső szakértőket tanácskozási joggal meghívni.
- (11) A Bizottság az etikai ügyek kivizsgálását a bejelentéstől számított 30 napon belül köteles elvégezni. Indokolt esetben ez a határidő az Etikai Bizottság elnöke által 30 nappal meghosszabbítható.
- (12) A Bizottság döntéseiről, állásfoglalásairól az elnök köteles a rektort írásban tájékoztatni. Amennyiben az Etikai Bizottság indokoltnak látja jogosult a hasonló ügyek kialakulásának elkerülése céljából az ügyek általános tanulságait belső hírlevélben a személyiségi jogok tiszteletben tartása mellett az egyetemi polgárokkal megismertetni. A Bizottság két évente köteles tevékenységéről a Szenátus előtt beszámolni.

Etikai eljárás, szankciók, jogorvoslat

10. §

- (1) Az etikai normák megsértését a sértett és minden olyan egyetemi polgár köteles bejelenteni, aki e tényről hitelt érdemlően tudomással bír. A bejelentő nevét a Bizottság köteles titokban tartani, nyilvánosságra hozni csak annak hozzájárulásával szabad. Az Etikai Bizottság tagjait és az etikai eljárásban részt vevő ügyintézőket titoktartási kötelezettség terheli. Folyamatban lévő ügyről felvilágosítás csak az érintetteknek (bejelentő, sértett, bepanaszolt) illetve a rektornak adható.
- (2) Egyszeri etikai vétség esetén, ha az 90 napnál régebben következett be, folytatólagosan elkövetett etikai normasértés esetén, ha az utolsó sérelem 180 napnál régebben valósult meg, akkor a Bizottság - az ügy súlyától és ismétlődésének valószínűségétől függően - mérlegelheti, hogy indít-e vizsgálatot.
- (3) Az etikai vétség bejelentésének tartalmaznia kell a normasértés leírását, amennyiben ismert a cselekmény helyét és időpontját, az elkövető vagy elkövetők nevét, azonosításra alkalmas személyleírását, a rendelkezésre álló bizonyítékokat, a tanúk megnevezését, leírását, és minden más az ügy szempontjából lényeges adatot, információt. A bejelentést történhet szóban vagy írásban az Etikai Bizottság bármelyik tagjánál. Bejelentés tehető az egyetem bármelyik magasabb vezetőjénél is, aki azt köteles átadni a Bizottság elnökének. A szóban tett bejelentésről jegyzőkönyvet kell felvenni, amelyet alá kell írnia a bejelentőnek, a bejelentést fogadónak és a jegyzőkönyvvezetőnek.

- (4) A Bizottság a bejelentést követő 15 munkanapon belül meghallgatja az eljárás alá vont személyt és a bejelentőt. Az eljárás alá vont személy igénybe vehet jogi segítséget, de a meghallgatáson köteles személyesen részt venni.

Az etikai normasértés következményei és szankciói

11. §

- (1) Ha az etikai vétség elkövetése kétséget kizáróan bizonyított, az Etikai Bizottság szavazás útján, egyszerű többséggel hozott döntéssel, szankciók alkalmazására tesz javaslatot. A Bizottság tagjai különvéleményt fogalmazhatnak meg. A javaslatot és a különvéleményeket a bizottság elnöke haladéktalanul átadja a rektornak, aki köteles a szükséges intézkedéseket megtenni.
- (2) A Bizottság által javasolható szankciók:
- a) szóbeli figyelmeztetés,
 - b) a normasértés nyilvánosságra hozatalának elrendelése az Egyetemen belül,
 - c) javaslat a vezetői/magasabb vezetői megbízás visszavonására,
 - d) javaslat testületi tagságból, választott tisztségből való felmentésre.
- (3) Az Etikai Bizottság szankciók javaslata nélkül megszünteti az etikai eljárást, ha
- a) megállapítja, hogy nem történt etikai vétség,
 - b) az eljárás alá vont személy jogviszonya megszűnt az eljárás lezárása előtt.
- (4) Az Etikai Bizottság elnöke a Bizottság döntését a bejelentővel, a sértettel és a bepanaszoltal a döntést követően haladéktalanul szóban ismerteti, és 8 munkanapon belül írásban közli.
- (5) Rosszhiszemű, vagy alaptalan bejelentés esetén az Etikai Bizottság a bejelentővel szemben folytatja le az etikai eljárást.

Jogorvoslatok

12. §

- (1) A Bizottság állásfoglalásával szemben az érintettek bármelyikének joga van jogorvoslati kérelemmel élni, amelyet 8 munkanapon belül kell a rektorhoz benyújtania. A beadványban közölni kell milyen indokok alapján kéri a Bizottságtól döntésének megváltoztatását.
- (2) A rektor a benyújtást követő 8 munkanapon belül elbírálja a jogorvoslati kérelmet. A kérelemmel kapcsolatban a következő döntéseket hozhatja:
- a) megállapítja az Etikai Bizottság döntésének megalapozottságát, és azt helyben hagyja,
 - b) nem találja megalapozottnak, hatályon kívül helyezi és megszünteti az eljárást,
 - c) hatályon kívül helyezi a határozatot, és új eljárás lefolytatását rendeli el.
- (3) A rektor döntését az érintett egyetemi polgár bíróságon megtámadhatja. A bírósági eljárás kezdeményezésének a döntés végrehajtására halasztó hatálya van.

Záró rendelkezések

13. §

- (1) A Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Szenátusa a 2021. augusztus 18. napján tartott ülésén megtárgyalta és a 217/2021 (VIII.18.) számú határozattal elfogadta a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Etikai Kódexét. Az Etikai Kódex 2021. augusztus 19. naptól hatályos.
- (2) A jelen Etikai Kódex hatályba lépésével hatályát veszti a SZIE-K/2082-1/2020 iktatószámú, 2020. augusztus 3-án elfogadott és attól a naptól hatályos Etikai Kódex.

Gödöllő, 2021. augusztus 18.

Az Egyetem Szenátusa képviselőjében:

Prof. Dr. Gyuricza Csaba
rektor